

УДК 81'246.2:37.026

USE OF FORESIGHT ANALYSIS TERMINOLOGY AS AN APPLIED COMPONENT OF FOREIGN LANGUAGE EDUCATION

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ ФОРСАЙТ-АНАЛІЗУ ЯК ПРИКЛАДНА СКЛАДОВА ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ

Muraviova O.M. / Муравйова О.М.*sr. lctr. / ст. викл.*

ORCID: 0000-0003-2596-6330

State Biotechnological University,

Kharkiv, Alchevskykh St, 44, 61002

Державний біотехнологічний університет,

Харків, вул. Алчевських, 44, 61002

Arkhyrova V.O. / Архипова В.О.*sr. lctr. / ст. викл.*

ORCID: 0000-0002-7921-1040

Kharkiv National University of Radio Electronics,

Kharkiv, Nauky Ave., 14, 61166

Харківський національний університет радіоелектроніки,

Харків, пр. Науки, 14, 61166

Kolesnyk A.O. / Колесник А.О.*s.t.s., as.prof. / к.т.н., доц.*

ORCID: 0000-0002-9890-6040

State Biotechnological University,

Kharkiv, Alchevskykh St, 44, 61002

Державний біотехнологічний університет,

Харків, вул. Алчевських, 44, 61002

Manuynkova O.O. / Мануєнкова О.О.*as.prof. / доц.*

ORCID: 0000-0002-2587-6901

State Biotechnological University,

Kharkiv, Alchevskykh St, 44, 61002

Державний біотехнологічний університет,

Харків, вул. Алчевських, 44, 61002

Krupei M.I. / Крупей М.І.*sr. lctr. / ст. викл.*

ORCID: 0000-0002-7035-4862

State Biotechnological University,

Kharkiv, Alchevskykh St, 44, 61002

Державний біотехнологічний університет,

Харків, вул. Алчевських, 44, 61002

Анотація. У статті розглядається важливість використання міжпредметної термінології у процесі вивчення іноземної мови, що дозволяє значно поглибити розуміння матеріалу та розширити словниковий запас. Авторі наголошують на значущості інтеграції мовних навичок з іншими галузями знань, що збагачує навчальний процес і робить його ціліснішим, більш практичним, дозволяючи майбутнім професіоналам бачити взаємозв'язки між різними дисциплінами. Одним із ключових методів, терміни та інструменти якого беруться як основа, є форсайт-аналіз, що допомагає у прогнозуванні та оцінці майбутніх

тенденцій у галузі професійної освіти та вивчення іноземних мов. Цей метод надає викладачам інструменти для аналізу актуальних викликів та можливостей, а також для розробки інноваційних підходів та стратегій навчання. Завдяки форсайт-аналізу можна більш ефективно адаптувати матеріали та методи викладання, враховуючи зміни у потребах студентів та вимогах сучасного суспільства.

Ключові слова: міжпредметна термінологія, форсайт-аналіз, SWOT-аналіз, стратегічне планування, аналіз впливів.

Вступ.

Вивчення іноземних мов є функціональним елементом живої практичної освіти, яку, окрім фундаментальних знань, повинен отримати кожен здобувач, який навчається в університеті. Головною метою у викладанні таких дисциплін (а їх багато – від іноземної мови за професійним спрямуванням і ділової іноземної мови до спецкурсів з ділового етикету та складання міжнародних іспитів) є формування комунікативної компетенції, яка дозволить студентам спілкуватися іноземною мовою в реальних професійних ситуаціях.

Зважаючи на це, слід пам'ятати про міжпредметні зв'язки, адже викладання іноземної мови для кожної спеціальності повинне переплітатись з теоретичними знаннями саме з цього напрямку чи галузі. В умовах сучасного університету відбувається процес проникнення спеціалізованого інструментарію, який з часом стає міжпредметним і поширює свої термінологічні константи на декілька навчальних дисциплін одночасно.

Основний текст.

Використання міжпредметної термінології на заняттях з іноземної мови має важливе значення. Передусім, це глибоке розуміння професійних тем, коли студенти пов'язують отримані мовні навички з фаховими предметами. Здобувачі освіти мають змогу порівнювати інформацію з різних галузей, що сприяє розвитку критичного мислення. Окрім аналітичних здібностей, збагачується словниковий запас, адже спеціальні терміни дають змогу інтегрувати тексти з різних сфер, виділяти серед інших фахівців, використовуючи іноземну мову в різних контекстах – від побутового до наукового і професійного. Практичне застосування фундаментальних знань робить їх вивчення більш цікавим та актуальним для майбутнього працевлаштування.

Переваги використання міжпредметної термінології на заняттях з іноземної мови ми розглянемо на прикладі форсайт-аналізу – групи методів, які прийшли у велику науку зі сфери військових досліджень, а зараз належать до галузі стратегічного прогнозування та інновацій, що охоплюють науки про майбутнє, економіку та суспільство.

Термін «форсайт» походить від англійського слова *foresight*, що перекладається як «погляд у майбутнє». Його інструменти дозволяють проводити сценарне планування, тобто «передбачати майбутні сценарії розвитку та розробляти адаптивні стратегії, що враховують національні та регіональні особливості» [1], знаходити й аналізувати технології, перспективні у найближчі 10-20 років, виявляти сфери, де майбутні інвестиції та дослідження матимуть найбільший ефект. Саме завдяки форсайт-аналізу системи з нелінійною динамікою отримують адаптивну стійкість, незважаючи на ризик підривних подій та «джокерів» зі слабкими сигналами, що можуть впливати на зони рівноваги.

Основні поняття форсайт-аналізу включають в себе наступне: форсайт (систематичний погляд у майбутнє), тенденцію (напрямок розвитку подій), тренд (ключовий напрямок тренду), сценарій (можливий розвиток подій) та стратегію (план дій для досягнення мети) [2].

Деякі з них можна успішно застосовувати на заняттях з іноземної мови, щоб максимально підвищити активність і внесок кожного учасника комунікативного процесу, інтенсифікуючи, таким чином, практичну складову.

Одним з базових понять, які пропонуються студентам під час роботи із дослідження потенціалу своєї особистості в рамках вивчення теми «Job Application Process», є такий інструмент стратегічного планування, як SWOT analysis (оцінка сильних і слабких сторін студента як молодого спеціаліста і фізичної особи, його можливостей і загроз, з якими йому потенційно доведеться мати справу під час виконання професійних обов'язків) (рисунк 1). Концепція такого аналізу використовується для складання резюме, написання супровідного листа та заповнення облікового запису LinkedIn:

CV-based personal SWOT

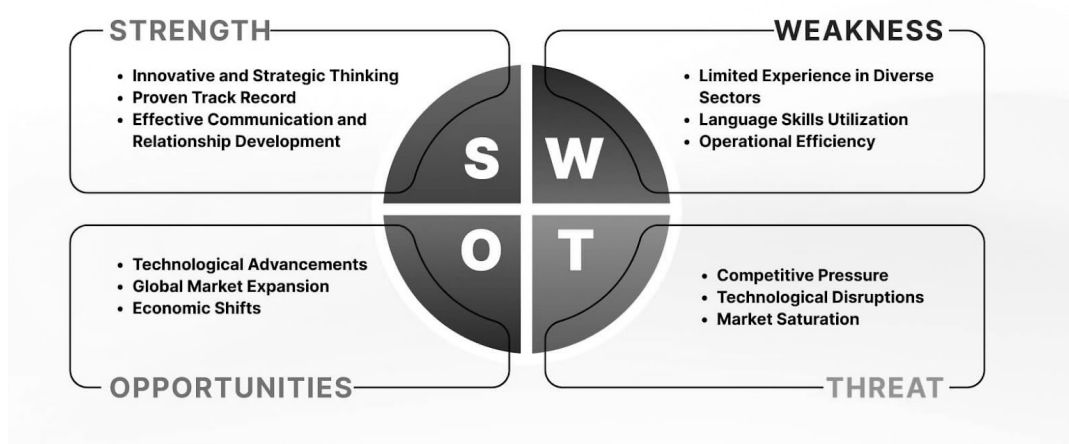

Рисунок 1 – Схема SWOT-аналізу

Джерело: [3]

На заняттях, де студенти вивчають мову професійної комунікації, під час аналізу SWOT основний наголос треба робити на розкритті фахового потенціалу молодої людини. Підкреслювати, що сильними сторонами може бути дослідження у сферах економіки, які процвітають завдяки використанню інновацій, дух підприємництва як здатність виявляти нові можливості, повсякчас бути в курсі тенденцій тієї чи іншої галузі, вміння вправно і коректно користуватись штучним інтелектом (так, щоб це не йшло всупереч правилам та нормам академічної доброчесності) та участь у професійних обговореннях. Серед слабких сторін, відповідно, може бути відсутність досвіду роботи, можливості співпраці чи менторства, а також потреба у підвищенні видимості дослідницького або професійного профіля. Можливості – це участь у підприємницьких проєктах і створення зв'язків з потенційними інвесторами. А основні загрози – це конкурентний ринок праці, в якому треба постійно розвиватись, отримувати додаткову освіту, щоб виділятися серед натовпу, і бути адаптивним в умовах глобальної економічної невизначеності, спричиненої, наприклад, епідемією чи війною.

Однак наведений контекст не висвітлює потреби передбачати зміни, які можуть виникнути у майбутньому. Одним із способів вирішення цієї проблеми є

використання інших моделей – наприклад, конусу із схематичним зображенням майбутніх імовірностей (рисунок 2).

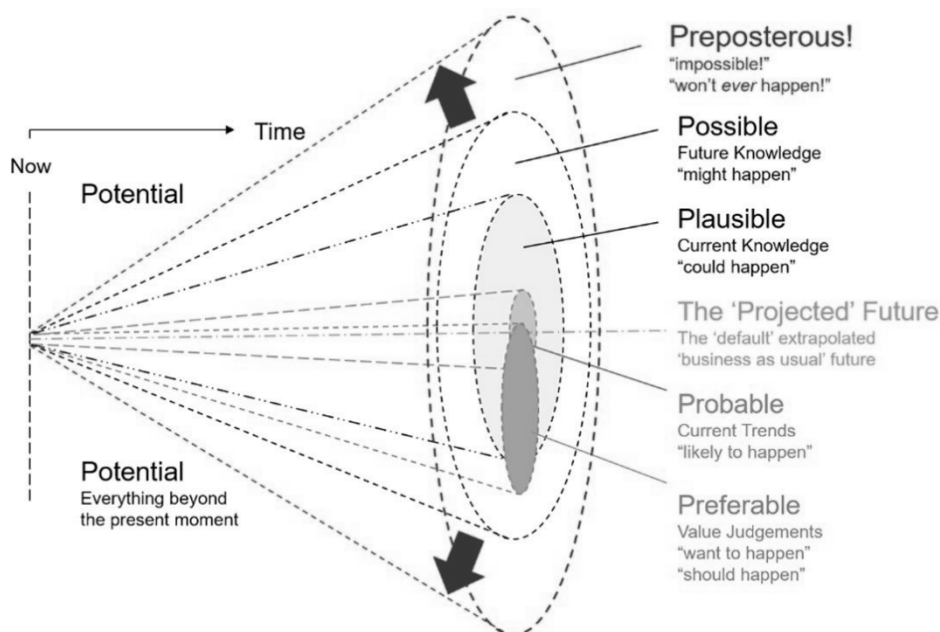

Рисунок 2 – Конус майбутніх – діаграма, що ілюструє множинність вибору.

Інтерпретація, захищена авторським правом Джозефа Вороса (2017)

Джерело: [4]

Ця схема використовується для систематичного дослідження майбутнього шляхом розбору трендів та сценаріїв розвитку, виявлення нових технологій, а також для розробки довгострокових стратегій. Її основна відмінність від SWOT-аналізу полягає у більш віддаленій перспективі (10-20 років), орієнтації на довгостроковий розвиток науки, передових технологій, економіки та суспільства. Схема антропоцентрична, бо наріжним каменем в ній є людина з її теперішнім набором перехідних навичок, знань, умінь.

Іншими прикладами використання інструментарію та термінів форсайт-аналізу можуть бути:

1. Тренди (Trends), тобто довгострокові зміни, які можуть впливати на майбутнє. Обговорення поточних трендів у мові, таких як запозичення з інших мов або зміни у використанні технологій для навчання мови, та їх більш складна матрична оцінка. Викладач може провести дискусію про те, як технології

змінюють підходи до вивчення мов. Студенти можуть поділитися своїм досвідом використання спеціальних програм для вивчення мов на основі штучного інтелекту (наприклад, Rosetta Stone, Duolingo, Memrise, Babbel, Talkpal, HelloTalk та інші), обговорити їх плюси та мінуси в порівнянні з традиційними методами навчання. Корисною для розвитку аналітичних здібностей може стати розробка дорожніх карт, що показують, як різні мобільні програми для вивчення мови можуть еволюціонувати та змінити підходи до навчання.

2. Сценарії (Scenarios) – можливі майбутні ситуації, створені на основі різних факторів. Розробка множинних сценаріїв (яка також називається сценарним аналізом) для обговорення зі студентами: наприклад, як може змінитися використання мови внаслідок глобалізації чи технологій, або як би виглядало вивчення мови у постапокаліптичному світі, де всі спілкуються лише через соціальні мережі. Студенти можуть працювати у групах, щоб розробити діалоги чи рольові ігри, які відображають цей сценарій, що розвиває навички спілкування та розуміння сучасної мови.

3. Аналіз впливів (Impact Analysis) або, простими словами, оцінка наслідків різних факторів та подій. Можна проводити дослідження про те, як зміни у суспільстві (наприклад, міграція, культура, політичні чи економічні фактори) впливають на мову та її вивчення. Студенти можуть досліджувати вплив цих змін на місцеві діалекти чи мову загалом. Під час вивчення теми «Лондон» доцільно розглянути історію особливого лондонського акценту, Cockney, який впливає на мовну різноманітність: «Еміграція кокні відбулася в ХІХ столітті, коли багато жителів Лондону, які говорили кокні (діалектом лондонського класу нижчого середнього), переїхали до інших частин Великобританії та світу. Цей процес суттєво вплинув на англійську мову і призвів до розширення та зміни самого діалекту кокні, а також до збагачення лексики та фразеології загальнобританської англійської мови» [5].

4. Сигнали (Signals) – ранні ознаки змін або нових трендів. Їх можна вивчати під час обговорення новин або подій, які можуть вплинути на мову (побутову, професійну, наукову чи ділову) або культуру, що допоможе студентам навчитися

відстежувати зміни. Наприклад, проведення занять про те, як молодіжний сленг проникає в ужиток. Об'єктом дослідження можна обрати збільшення популярності певних слів або виразів у соціальних мережах, таких як TikTok та YouTube. Студенти можуть аналізувати виступи відеоблогерів або інтерв'ю з професіоналами у своїй галузі, щоб знайти та представити нові слова чи фрази, а потім використовувати їх у розмовній практиці. Наприклад, для майбутніх менеджерів найбільш корисним для професійного росту буде аналіз відео про те, які поради дають топ-менеджери, що працюють у сфері хеджінгу, інформаційних технологій або міжнародної торгівлі. Під час таких обговорень можна навчити студентів використанню метода Delphi, одного з важливих інструментів форсайту. Цей метод розкривається, коли експерти подають оцінку та прогноз на основі опитувань та обговорень.

5. Невідповідності (Inconsistencies), тобто протиріччя чи несподівані результати у поточних трендах. Студенти можуть аналізувати, як різні підходи до навчання мов можуть призводити до несподіваних результатів. Для навчання нормам ділового спілкування доцільно проводити спільний перегляд відео з фрагментами бізнес-зустрічей, засідань фокус-груп і т. ін., а потім організувати аналіз відмінностей у досягненнях різних груп людей. Це може не лише допомогти виявити, які методи працюють краще та для яких аспектів мови, а й виховати людину толерантну, яка не проявляє агресію через те, що чийсь стилі та методи роботи можуть відрізнитись від загальноприйнятих шаблонів.

6. Методи (Methods) або способи збору та аналізу інформації. Використання змішаних методів, у тому числі проєктного навчання, онлайн-обговорення (в тому числі у тандемах з іноземними студентами), інтерактивних завдань, імерсії та традиційних тестів для цілісного сприйняття мови та культури, отримання більш глибоких фахових знань. У процесі роботи можна водночас з'ясувати, які методи найбільше подобаються студентам і чому.

7. Стратегії (Strategies): підходи до реалізації сценарію та досягнення цілей. Разом зі студентами можна розробляти стратегії для вивчення мови, такі як використання медіа, соціальних мереж або професійних заходів, у тому числі

нетворкінга. Інший тип завдання – під час вивчення тем «Business alliences» та «Strategic partnerships» провести аналіз десяти відео, що описують різні університети світу, та обрати для свого навчального закладу стратегічного партнера, чийі ключові положення та цілі певним чином могли б перетинатися зі стратегічними планами альма матер.

Як бачимо, використовуючи ці терміни та концепції, викладачі можуть створити більш інтерактивне та мотивуюче навчання, що дозволить студентам не лише вивчати мову, а й розуміти її динаміку та вплив на професійну сферу життя.

Висновки.

Міжпредметна термінологія сприяє більш комплексному та глибокому вивченню іноземної мови, робить процес навчання більш ефективним та цікавим, підвищуючи комунікативну компетентність та мотивацію до вивчення мови. Вона є важливим практичним компонентом, оскільки пов'язує знання іноземної мови з іншими академічними дисциплінами, дозволяє здобувачам освіти розвивати метапредметні та прикладні професійні навички.

Прикладом ефективного використання міждисциплінарного підходу є застосування окремих інструментів та широке вживання термінології форсайт-аналізу, який може стати одним із засобів вивчення іноземних мов, дослідження тенденцій їх розвитку у перспективі. Реалізація цієї концепції дозволить виявити зв'язок між інтересами та потребами майбутніх фахівців у галузях знань, не споріднених між собою. Форсайт-аналіз – це новий спосіб обробки комунікативної інформації для кращого розуміння цілісної картини динамічного світу, спрямованого у майбутнє.

Література:

1. Галушко, О., Лакуша, Н. (2024). Форсайтні технології: історія та аналіз. *Просторовий розвиток*, (9), 414–426. <https://doi.org/10.32347/2786-7269.2024.9.414-426>
2. Бовш, Л., Комарніцький, І., et al. (2023). Форсайт розвитку ресторанного

бізнесу. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. Т. 6, № 1, 8–26. URL: <http://restaurant-hotel.knukim.edu.ua/article/view/278468/273306>

3. Spijker, N. (2024). 3 Personal SWOT Analysis Examples and How to Write Your Own. URL: <https://www.getbash.com/blog/personal-swot-analysis-examples>

4. Boldrini, N. (2022). Strategic Foresight: Definition and Purpose. URL: <https://tech4future.info/en/strategic-foresight-definition-and-purpose/>

5. Карнаух, Р. (2024). Лінгвістичний аналіз діалекту кокні як мовного явища в англomовному світі: особливості розвитку та вплив на англійську мову: Магістерська робота. URL: https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/2395/3/%D0%9C%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0_%20%D0%9A%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D1%83%D1%85.pdf

Abstract. *The article considers the importance of using interdisciplinary terminology in the process of learning a foreign language, which allows to significantly deepen the understanding of the material and expand vocabulary. The authors emphasize the importance of integrating language skills with other areas of knowledge, which enriches the educational process and makes it more holistic, more practical, allowing future professionals to see the relationships between different disciplines. One of the key methods, the terms and tools of which are taken as a basis, is foresight analysis, which helps in predicting and assessing future trends in the field of vocational education and foreign language learning. This method provides teachers with tools for analyzing current challenges and opportunities, as well as for developing innovative approaches and learning strategies. Due to foresight analysis, it is possible to more effectively adapt teaching materials and methods, taking into account changes in students' needs and the requirements of modern society.*

Key words: *interdisciplinary terminology, foresight analysis, SWOT analysis, strategic planning, impact analysis.*

Статтю надіслано: 25.11.2025 р.

© Муравйова О.М.